

MADONAS NOVADA PAŠVALDĪBA

DZELZAVAS PAMATSKOLA

Reģ. Nr. 4412900123

Dzelzavas pilī, p.n. Dzelzavā, Dzelzavas pagastā, Madonas novadā, LV - 4873

Tālruni: 64852087, e-pasts: dzelszk@madona.lv

Apstiprināts

ar direktores rīkojumu Nr.16
2017. gada 29. decembrī

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Madonas novada Dzelzavas pagastā

Kārtība par vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo

Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72. panta pirmās daļas 2. punktu un Ministru kabineta 2009.gada 24. novembra noteikumu Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 6.5. apakšpunktu; Bērnu tiesību aizsardzības likuma IV nodaļa 2. un 5. punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtības par Dzelzavas pamatskolas (turpmāk - izglītības iestāde) vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība), mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.

2. Kārtībā iekļautie termini:

Konflikts, šīs kārtības izpratnē, ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.

Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.

Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā iespaidošana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

3. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem. Kārtība nosaka konkrētas darbības, kas izglītības iestādē izstrādātas konflikta situāciju risināšanai, kā arī gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību.

4. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008. gada 8. oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo.

5. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvusi izglītības iestādes darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt izglītojamā turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas.

II. Konflikti starp izglītojamajiem

6. Ja izglītojamo starpā konstatēts konflikts, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:

6.1. klases audzinātājs (vai jebkurš darbinieks, kas konstatējis attiecīgo situāciju) nekavējoties ziņo izglītības iestādes vadītājam par konstatēto konflikta situāciju. Vadītājs ziņo izglītojamā vecākiem;

6.2. klases audzinātājs rakstiski informē vecākus (e-klase, dienasgrāmata vai vēstule) par notikušo konfliktu, vecāki, rakstiski atbildot, apstiprina, ka viņi ir informēti par situāciju;

6.3. klases audzinātājs iepazīstas ar konfliktā iesaistīto skolēnu paskaidrojumiem un veic pārrunas ar iesaistītajām personām, nepieciešamības gadījumā iesaistot vecākus situācijas risināšanā;

6.4. ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes vadītājam, kas lemj par nepieciešamību situācijas risināšanai piesaistīt novada atbalsta personālu;

6.5. pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, izglītības iestādes vadītājs aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu izglītības iestādē.

7. Pēc notikuma izvērtēšanas, ja tiek konstatēts, ka arī turpmāk audzēkņa uzvedība apdraud savu un pārējo audzēkņu drošību, veselību un dzīvību, izglītības iestādes vadītājs lemj par mācību nodrošināšanu citā telpā un atbalsta pasākumu piemērošanu Ministru kabineta 2009. gada 24. novembra noteikumos Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” noteiktajā kārtībā. Izglītības iestāde ir tiesīga rīkoties saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par kārtību, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un atskaitīti no tām, un obligātajām prasībām pārceļšanai uz nākamo klasi.

III. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

8. Ja izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta personāla starpā noticis konflikts, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

8.1. pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu par notikušo situāciju;

8.2. izglītības iestādes vadītājs sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, ja nepieciešamas, arī klātienē izglītības iestādes telpās;

8.3. izglītības iestādes vadītājs situācijas risināšanai organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, un cenšas konfliktu atrisināt.

9. Ja starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku noticis konflikts, par kuru izglītojamais informējis savus vecākus, un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (t.i., pedagoga rīcība traktējama kā profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

9.1. izglītības iestādes vadītājs veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku un izglītojamo, kas ir iesaistīts konflikta situācijā;

9.2. izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kas ir iesaistīts konflikta situācijā;

9.3. ja, iesaistot vecākus, konflikta situāciju ar pedagogu nevar atrisināt, tad:

9.3.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;

9.3.2. izglītības iestādes vadītājs pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;

9.3.3. izglītības iestādes vadītājs uz rīkojuma pamata izveido komisiju, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 2 pedagogu pārstāvji, un izvērtē konfliktu;

9.3.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams, uz noslēguma sarunu pieaicina izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta pārstāvi;

9.3.5. pēc notikuma izvērtēšanas, ja nepieciešams, izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodu (piezīme, brīdinājums, rājiens), atstādināt darbinieku no darba pienākumiem vai izteikt darba uzteikumu;

9.3.6. ja pedagoga vai atbalsta personāla rīcībā netiek konstatēti pārkāpumi, izglītības iestādes vadītājs sniedz motivētu skaidrojumu vecākiem par darbinieka rīcības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

IV. Izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi

10. Gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, izglītības iestāde veic šādas darbības:

10.1. klases audzinātājs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu apmeklējuma kavējumu cēloni

10.2. kad izglītojamais ierodas izglītības iestādē, klases audzinātājs uzklausa viņa viedokli par situāciju;

10.3. klases audzinātājs sadarbībā ar citiem izglītības iestādes pedagogiem veic izglītojamā novērošanu klasē.

11. Situācijas, par kurām klases audzinātājs nekavējoties ziņo izglītības iestādes vadītājam:

11.1. aizdomas, ka izglītojamais cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības;

11.2. saņemta informācija, ka izglītojamais nav nakšņojis mājās;

11.3. klases audzinātājs pamanījis, ka izglītojamā uzvedība izmainījusies (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, izglītojamais noslēdzies sevī, ir drūms);

11.4. klases audzinātājs pamanījis, ka izglītojamam nav sezonai piemērots apģērbs, mācību līdzekļi.

12. Ja skolēns neattaisnoti kavējis 20 stundas un vecāki par problēmsituāciju ir informēti gan mutiski, gan rakstiski (sagatavojot oficiālu vēstuli), bet neattaisnotie kavējumi turpinās, klases audzinātājs nedēļas laikā informē izglītības iestādes vadītāju.

13. Izglītības iestādes vadītājs ar klases audzinātāju un vecākiem analizē izglītojamā neattaisnoto kavējumu cēloņus, izmantojot gan izglītojamā rakstveida paskaidrojumus, gan anketēšanu, gan individuālas sarunas; var veikt arī mājas apmeklējumus.

14. Darba gaitā ir jāizvērtē vairāki iespējamie problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:

14.1. problēmām izglītības iestādē;

14.2. izglītojamā individuālo situāciju (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.);

14.3. problēmām ģimenē.

15. Pēc informācijas apkopošanas tā tiek nodota izglītības iestādes vadītājam, kas tālāk lemj par saziņu ar izglītojamā vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas noregulēšanai.

Direktore

I. Zukure

Apspriests un akceptēts 2017. gada 18. decembra Pedagoģiskajā sēdē